

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Forespørgsel nr. F 28:

Forespørgsel til økonomiministeren og forskningsministeren:

»Hvad kan ministrene oplyse om dansk atomkraftpolitik i EU (Euratom) og European Bank for Reconstruction and Development (EBRD), herunder særligt om den danske regerings holdning til planerne om færdiggørelse af 2 atomreaktorer i Ukraine?«

Af Keld Albrechtsen (EL) og Søren Kolstrup (EL).

(Forespørgslen anmeldt 27/1 99. Fremme af forespørgslen vedtaget 3/2 99).

Begrundelse

Keld Albrechtsen (EL):

Om få uger, altså sandsynligvis allerede her i marts – det kan ministeren jo måske oplyse mere om – vil EBRD-banken tage stilling til, om den vil yde lån til færdiggørelsen af to atomreaktorer i Ukraine i Rivne og Khmelnytsky.

Dagbladet Politiken har i en ledende artikel betegnet omstændighederne omkring den her sag som en atomskandale, og i den ledende artikel den 11. januar sluttet der med ordene:

»Den danske regering bør bruge sin permanente repræsentation i EBRD og medlemskabet af EU til at standse det vanvittige reaktorprojekt.«

Den her sag handler om en uskøn sammenblanding af stormagtsinteresser og hensynet til store vestlige atomkraftselskaber, som vil tjene penge på den ukrainske situation.

USA vil påtvinge Ukraine nye atomreaktorer, fordi alternativet er gasfyrede værker, som vil gøre Ukraine afhængigt af leverancer af gas fra russisk side. USA ønsker ikke en politisk tilnærmelse mellem Rusland og Ukraine, og derfor skal Ukraine altså påtvinges atomkraftværker. Hertil kommer så, at vestlige industriinteresser, f.eks. kraftigt bakket op af den britiske regering, der ønsker at tage hensyn til selskabet British Energy, som er et privatiseret selskab, der driver atomkraftværker, ønsker at tjene penge i Ukraine.

Sagen viser, at der er brug for at få udformet en dansk atomkraftpolitik i internationale sammenhænge. Ellers risikerer vi nemlig, at den danske regering ender i dobbeltmoral og hykleri og i en international utroværdig position.

Her i Danmark har vi jo en klar atomkraftpolitik: Vi vil ikke have det skidt, simpelt hen. Og

når vi spørger: Hvad skal væk? Så er svaret jo: Barsebäck! Men kan det virkelig passe, at hvis bare atomkraftværkerne placeres så tilstrækkelig meget længere væk fra Danmark, at det er andre befolkninger, som må løbe den store risiko, ja, så har den danske regering en anden holdning, så kan man godt støtte atomkraftværker?

Hvorfor skulle det pludselig være forsvarligt, at man bygger atomkraftværker i Ukraine, når vi over for svenskerne hævder, at det ikke er forsvarligt at have et atomkraftværk liggende 20 km fra København?

Den her sag handler også om almindelig, simpel anstændighed. Derfor håber jeg selvfølgelig på, at den her debat vil føre til en beslutning om, at Danmark stemmer nej til de bevilninger til færdiggørelse af de to atomkraftblokke i Ukraine.

Besvarelse

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg vil gerne takke for denne anledning til, at vi her i Folketinget kan få lejlighed til at drøfte, hvordan vi fra dansk side skal forholde os til usikre a-kraftværker i Central- og Østeuropa, især Tjernobylyværket i Ukraine.

Regeringen har allerede besvaret flere spørgsmål om sagen, og jeg kan henvise til svar på spørgsmål fra hr. Keld Albrechtsen, stillet den 11. januar og den 11. februar i år.

I 1986 skete den frygtelige katastrofe på Tjernobyl. En af reaktorerne på værket nedsmeltede, og radioaktivt støv spredtes over store dele af Europa.

Det har hele tiden været den danske regerings holdning, at det er en meget vigtig miljøopgave at få lukket Tjernobyl og i øvrigt også andre usikre a-kraftværker. Regeringen arbejder for at nå det mål på flere fronter: multilateralt i regi af EU og Østbanken, EBRD, og bilateralt gennem dansk miljøstøtte.

Det vil være en markant miljømæssig forbedring at få afviklet Tjernobyl-reaktorerne, som efter alle internationale vurderinger tilhører en meget risikabel type. Ulykken i 1986 demonstrerede netop, hvor farlige de er. Som en reaktion på den tragiske ulykke har det internationale samfund udfoldet store bestræbelser for, at en tilsvarende ulykke forhindres i at opstå igen.

Som et led heri indgik G7-landene, dvs. de store industrilandene, en aftale, der hedder